

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

BARNFEST PÅ STADION. — FOTOGRAF A. MALMSTRÖM, STOCKHOLM.

19:DE ÅRG.

DEN 17 FEBRUARI 1918

N:o 20

Foto. Jäger, Sthlm.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

Carl Nilsson

Det torde väl bland den tidningsläsande allmänheten knappt finnas någon, som ej åtminstone till namnet känner "Barnens Dagsgeneralen", grosshandlanden i Stockholm, Axel Eliasson, och säkerligen komma från många delar af landet hjärtliga lyckönskningar att gå till honom då han den 16 februari fyller 50 år. Jubilaren har nämligen förutom genom sitt arbete i Barnens Dag genom mångsidig verksamhet, genom sitt trofaste och vänsälla väsen vetat förskaffa sig många och verkliga vänner.

Axel Eliasson är ett genuint stockholmsbarn. Han är son till den på sin tid mycket kände och populäre klädeshandlare M. I. Eliasson i Storkyrkobrinken samt dennes efterlevande maka, född Davidsson. Sedan Axel Eliasson genomgått elementar- och handelsskola i Stockholm ägnade han sig åt studier vid en handelsskola i Berlin. År 1890 grundade han Axel Eliassons Konstförlag, som numera torde vara den mest kända affären inom branschen i Sverige. Förlaget förde till att börja med hufvudsakligast pappersvaror af allehanda slag men införde år 1891 en nyhet på den svenska marknaden. Det var vykorten. Detta är utgaf nämligen förlaget en samling brefkort med vyer från Stockholm och Göteborg. Pressen sysselsatte sig då ganska mycket med den nya varan. Bland annat skrefs i ett stort antal tidningar att dessa "vykort", på hvilka vyerna voro utförda i ljustryck och upptagande $\frac{1}{3}$ af brefkortets baksida, borde kunna få en mycket stor spridning". Firman utvidgades hastigt och förutom vykort föres pappersvaror af allehanda slag liksom förlaget ock utger de bekanta barnböckerna af Elsa Beskow, barnspel m. m.

Gifvetvis fordrar en så stor affär ett mycket tråget arbete och grosshandlare Eliasson är ock med lif och själ intresserad af sitt förlags skötsel. Han har dock äfven funnit tillfälle att ägna någon tid åt förenings- och sällskapslif. Man kan förmodligen antaga, att den utomordentliga förmåga grosshandlare Eliasson visat vid arrangerandet af Barnens Dagsfestligheterna uppfölvats vid ordnandet af basarer, utflykter och allehanda andra förlustelser i Södertälje, där han under flera år var medlem af kommittén för nytta och nöje.

Det var kanske därför till en del tack vare de erfarenheter herr Eliasson gjort i Södertälje han år 1910, då allt var kaos inom Barnens Dag, vågade taga rodet i sin hand. Ännu ett par veckor innan Barnens Dagsfestligheterna nämnda är skulle gå af stapeln, visste man ej om de skulle kunna anordnas. Ingen ledare fanns, ingen ville åtaga sig ansvaret och det svåra värfvet att reda ut härivan, då Axel Eliasson nämndes som mannen som skulle göra't. På ett sammanträde, dit herr Eliasson ombetts komma, framlades förslaget att han skulle åtaga sig värfvet och morgonen därpå öfverraskades han af att i dagspressen se att han utan vidare utnämnts till Barnens Dagsgeneral.

Han lät sig emellertid ej afskräcka af svårigheterna utan tog sig resolut saken an. Den första åtgärd han vidtog var att fullständigt lägga om planen för festligheterna. Det gällde att skaffa mycket pengar och då fick man ej heller vara rädd för besvär eller kostnader. Dessutom gällde det att hitta på något nytt för att få publiken att öppna på pungen. En af herr Eliassons nya idéer var att anordna de så mycket omtyckta rundturena. Visserligen hade idén i annan form tillämpats i Danmark, men efter de linier herr Eliasson arbetade, blef rundturen mer omfattande och lärrik än den danska. Sex olika slag rundturshäften utfärdades, föredrag hölls å alla de platser som besågos och de mest intressanta institutioner öppnades för Barnens Dags skull. Ej mindre än 52 tusen häften såldes. En nyhet var äfven anordnandet

af stora fester med folkskolebarn som medverkande i dåvarande Idrottsparken. Hela idén med Barnens Dag i dess nuvarande form så väl som detta namn har för öfrigt utgått från grosshandlare Eliasson. Då det år 1900 utfärdades en pristafelan om de bästa förslagen för Pressens Vecka föreslog nämligen herr Eliasson att en hel dag skulle anslås för fester för barn och med barn som medverkande och att den dagen skulle kallas Barnens Dag. Då idén ej användes tillämpade herr Eliasson den, när han själf öfvertog bestyret med Barnens Dag.

Att denna idé på ett utomordentligt betydelsefullt sätt lyckats veta vi alla. Barnens Dag har så småningom blifvit en verklig folkfest i ordets bästa bemärkelse och det till stor del tack vare den eminenta förmåga Axel Eliasson har att draga alla olika klasser med i festen, att intressera hög och låg för ändamålet och lägga festligheterna på en sådan grund att alla, gammal som ung, ha nöje af dem. Dessutom har Barnens Dag ju nu blifvit en institution, som äfven utom landets gränser vunnit aktning, beundran och förtroende. Ett mycket remarkabelt drag är ju exempelvis den entusiasm de danska och norska student-sångarna visade, då det i höstas gällde att komma till Stockholm och sjunga på Barnens Dag. Festen blef därigenom en i flera afseenden mycket betydande dag.

Inalles ha öfver en million kronor genom Barnens Dag insamlats under de år herr Eliasson fört spiran. Detta utomordentligt vackra resultat betyder ock ett oerhördt arbete. In i minsta detalj såväl hvad det stora förarbetet som festerna på Stadion och för öfrigt i stadens alla kanter och hörn beträffar, har nämligen Barnens Dagsgeneralen sin hand med i spelet. Han är ej blott den ledande kraften, han tar ock del i arbetet från dess första till dess sista fas. Det enda han ej kan eller vill befatta sig med är handhafvandet af de stora kassorna. Resultaten af Barnens Dag ha ock visat sig vara i ständigt stigande. Rekordet sattes år 1917 då öfver 230 tusen kronor insamlades genom festligheterna. Hvad det betyder att tusentals barn årligen kunna komma ut på landet och att vi ha Barnens ö vet ju enhvar, utan att vi här behöfva närmare redögöra därför. Säkerligen är medvetandet om att ha gjort så många bleka små friskare den bästa belöningen för Axel Eliasson på hans 50-årsdag.

En annan verksamhet som i hög grad intresserat Axel Eliasson är Odd Fellow-orden. Ända sedan denna orden introducerades i Sverige för ett kvart sekel sedan har herr Eliasson varit en mycket verksam kraft inom ordensarbetet. Han har innehaft och innehar än många höga förtroendeposter inom Odd Fellow-orden. Genom denna sin verksamhet har han skaffat sig många vänner och hans arbete har satt djupa spår på Odd Fellow-rörelsen inom Sverige.

Förutom sin affär, arbetet med Barnens Dag och Odd Fellow har Axel Eliasson, som besitter stor energi och arbetskraft, ägnat sig åt många andra uppdrag. Han var som bekant själen i den frivilliga barnbespisningen, som startades vid krigsutbrottet 1914 och har äfven där utträtt ett mycket påkostande och framgångsrikt arbete. Han är bl. a. en af föreståndarna för Mosaiska församlingen i Stockholm samt för öfrigt intresserad medlem i många styrelser. Som ett yttre och välförtjänt erkännande från samhällets sida för den lika oegennyttiga som gagnarika verksamhet herr Eliasson ägnat det allmänna tilldelades han 1912 Vasaordens och 1917 Nordstjerneordens riddarekors.

Det är alltså en man som hunnit utträtta mycket på många olika områden som den 16 febr. firar sin 50-årsdag. Säkerligen kommer Axel Eliasson ock att på denna sin jubileumsdag bli föremål för en mångsidig och ytterst väl förtjänt hyllning.

Den 13 februari fyller Sveriges store historie- och porträttmålare, greve *Georg von Rosen* 75 år.

Såsom endast få svenska konstnärer af betydighet har von Rosen tidigt eröfrat såväl ryktbarheten som klassiciteten: Sin första berömmelse vann konstnären redan vid 21 års ålder genom utställande af den med kungliga medaljen belönade stora duken *Sten Stures intåg i Stockholm*. Sju år senare — efter en väl tillvaragen studietid, tillbragt under resor genom Österlandet och Europa — utställde von Rosen den välkända historiemålning, hvarigenom han med ett slag vann förtäste i såväl slott som koja, nämligen den Nationalmuseum tillhöriga duken *Erik XIV, Karin Månsdotter och Göran Persson*, hvilken i tusentals reproduktioner återfunnits och ännu återfinnes i svenska hem. Alla minnas denna gripande bild af den olycklige konungen med det bleka, ovala ansiktet, ännu blekare mot dräktens scharlakansröda prakt och mot det långa tunna vasablonda skägget. Alla ana hela hans karaktär och öde i den ställning vid Karin Månsdotters fötter han intar och på det viljelösa och förtroendefulla sätt hvarpå han lämnar henne sin hand, hvilken hon omsluter liksom i tyst, intensiv kamp mot gestalten på konungens andra sida, den mörke Göran.

I denna duk framträder den berättande historiemålaren, som i en situation manar fram ett

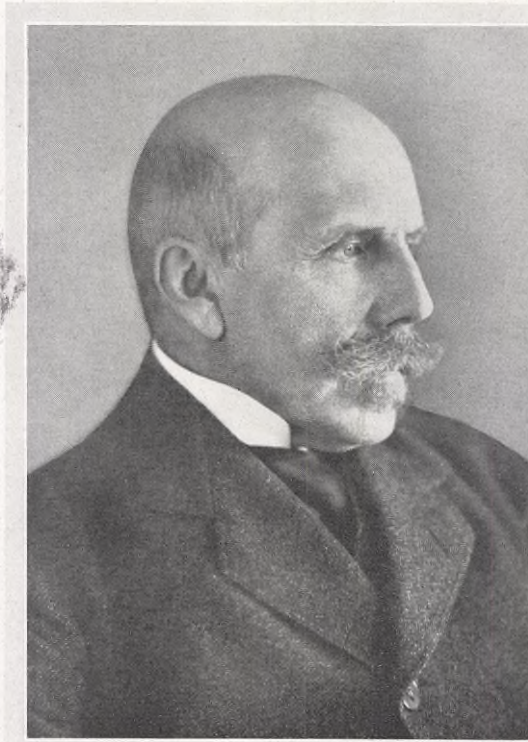

Foto. Rosenberg, Stockholm.

Klische: Bengt Nilqvistsparn.

DOKTORN.

SKISS FÖR H. 8. D. AF *E. KYULENSTIERNA-WENSTER*.

ATTVÄNTSAL med en osande och stekhet kamin, flankerande ena väggen, ett stort bord midt på golvet och träsoffor att hvilat ut trötta lemmar på. Doktor Jan Boreus höll till godo med en stol, hvilken han sköt fram till bordet. Han hade icke rest så långt ännu, och under vanliga förhållanden skulle han efter ytterligare tre, fyra timmar varit i den lilla stad, där han blifvit utnämnd som öfverläkare vid lasarettet. Nu voro ju kommunikationerna märkta af världskriget, och han tvangs att stanna här i väntsalen en rundlig tid för att vid femtiden på morgonen fortsätta till destinationsorten och strax kasta sig i arbetet. Med hans starka fysik — bondfysik kallade han den gärna själf — betydde det föga att vaka en natt. Hans hjärna befann sig dessutom i ett tillstånd af sprängande, hetsig tankeverksamhet efter de dagar han tillbragt hos sin forne välgörare, hvilken nu var hans blifvande svärfar.

Om detta var en afbetalning in natura på den mångåriga skuld, hvari den forne torparpojken häftade till den rike baronen på herrgården, måste det betraktas som en synnerligen angenäm sådan. Jans fästmo var en ståtlig och vacker raskvinna af det slag, hvilket är skapat för salonger, lyx och hvarje dags växlande njutning. Att hon tagit Jan Boreus berodde kanske mest på omständigheterna i förening med praktisk be- gåfning.

öde — ett lif. Mer dramatisk och i koloriten kraftigare är *Den förlorade sonen*: som ett vittnesbörd om den rent fascinerande nästan skrämmande kraft konstnären kan inlägga i en målning står den under 10-tal år af hans lefnad fullbordade allegoriska duken *Sfinxen*. Som porträttmålare är von Rosen en af våra allra yppersta. Hans *Själporträtt* i Officiernas galleri, jämte hans porträtt af fadern, öfversten greve Adolf Eugène von Rosen, den stora Nordenskiöldtallan på Nationalmuseum, porträttet af Pontus Wikner m. fl. förena med en djuphet i karaktärsuppfattningen en nobelhet i uttrycksättet, som tillsammans på ett markant sätt framhålla denna starkt individualiserade konst som är von Rosens såväl originalitet som storhet.

Georg von Rosen är född i Paris år 1843 och kom först vid 5 års ålder öfver till Sverige, där han redan år 1857 inskrefs i Stockholms konstakademis principsskola. På världsutställningen i London 1862 stiftade han för första gången bekantskap med den konstnär som skulle få det starkaste inflytandet på hans utveckling, nämligen belgaren Henry Leys. Hos denne och senare hos Piloty i München har konstnären vunnit sin utbildning och funnit en med sina egna anlag och böjelser befrindad riktning utan att dock därför låta vare sig denne eller dess äldre mästare inverka på konstnärsskapets fulla själfständighet.

Han hade tidigt fått namn som en ovanligt framstående läkare. Aldre kolleger erkände i smickrande ordalag hans sällsynta kapacitet som kirurg, och det rådde endast en tanke om hans framtid, antingen afunden eller välviljan ställde horoskop: Den måste bli lysande.

Hur han svalt sig fram genom åren, piskad af förödmjukelser, snubblade öfver samhällets alltför höga trösklar, skyggt famlande efter någon verklig tillgifvenhet, anade ingen. Hundårens bitande frostvinter låg bakom honom. Solen hade gått upp öfver en bördig slätt af förhoppningar, och vore han en klok man, lät han det döda förlutna begrafta sina döda.

Det var absurdt att bli sentimental och långa efter förstående för ett öfverståndet ondt, men i alla fall var det just detta förgångna lidande, hvilket under hela vistelsen hos de älskvärda svärföräldrarna aggade honom. Han, den aktade, beundrade, välplacerade mannen, kunde icke sitta ensam med sin fästmo utan att gripas af en okuflig lust att berätta henne om sitt fattiga, hungriga, frysende lif med skodon utan sulor och rock med trasigt foder, med en utsträckt hand, hvilken ingen såg. "Fråga mig, Görel", flämtade det inom honom, "bed mig blotta mitt inre och smek öfver ären och skrämmorna i mitt sinne!"

Men det var ju galenskap att tro Görel frestad till en dylik sondering. Hon hade aldrig tagit stigmannen; det var hennes fars sak att med ett nådigt beskyddareleende ge allmosor åt honom. Hon hade

Forts. å sid. 314

UTSTÄLLNINGENS INTENDENT
JENS MÖLLER-JENSEN *direktör*
för skolan för danskt konsthåndverk.

I och med februari månads
ingång har på Liljevalchs konst-
hall i Stockholm öppnats en
representativ utställning af
danskt konsthåndverk. Initia-
tivet till utställningen har ut-
gått från konsthåndverkarnas
gille och anordnare har varit

Foto. Malmström, Skåne

Kliché: Bengt Sköfverjars

MODELL TILL GRUNDTVIGS MINNESKYRKA, AF ARKITEKT J. O. JENSEN
KLINT, ett af utställningens mest uppmärksammade föremål.

danska "Faellesraadet for Kunstnere og Kunsthåndværkere", hvilket
nu i sin tur till Konsthåndverkarnas gille ställt en inbjudan till en
svensk utställning i Charlottenborg hösten 1919.

Ett omfattande och berömligt arbete har nedlagts på den nu på-
gående utställningen af densammas intendent, målaren och arkitekten
Jens Möller-Jensen, direktör för den statsunderstödda "Skolen for dansk
Kunsthåndværk", som startades af honom 1912 och här har en af de
största expositionerna.

Inom arkitekturen, som ensam disponerar de två stora målsalarna,
dominerar arkitekt J. O. Jensen Klint med sin meterhöga modell till
Grundtvigs Mindeskirke. Överhuvud finner man på denna utställ-
ning rikligt och vackert representerade de genrar som utgöra det
danska konsthåndverkets främsta — porslin, silfverarbeten, möbler,
keramik och hemarkitektur, och hvaraf våra fotografier
ge några talande vittnes-
börd.

Bild t.v.:
MODERN
JÄRN-
KAMIN ef-
ter teck-
ning af
Anton
Rosen.

Till bilder å föreg. sida.

Med anledning af
100-årsdagen af den
*Bernadotteska ät-
tens stamfaders*
tronbestigning ned-
lade kongen, end-
ast åtföljd af kron-
prinsen, den 5 febru-
ari vid *Carl XIV*
Johans staty en stor
praktfull lagerkrans
med breda blå och
gula sidenband, det
ena försedt med
kongens krönte
namnchiffer och det
andra med årtalen
1818—1918.

Foto. Malmström, Skåne

Kliché: Bengt Sköfverjars

Nedanstående bilder:

SILFVERPJÄSER AF
KAI BOJESEN.

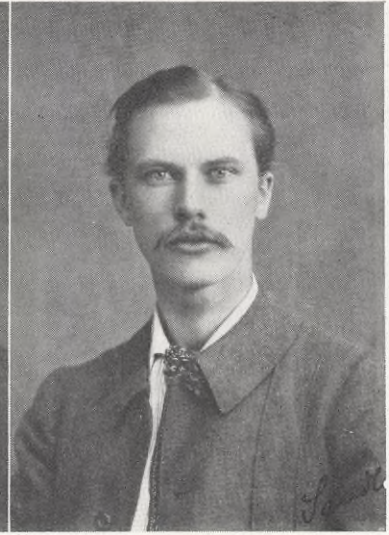

Efter fotografier.

W. TAMM.
Nyttnämnd underståthållare.

G. R. HÅRLEMAN.
Nyttnämnd polismästare i Stockholm.

R. SANDLER.
Nyttnämnd statssekreterare i Finansdep.

En med stor uppmärksamhet motsedd förändring inom ledningen af Stockholms polisväsen har i dagarna inträffat i det att dess polismästare *Wilhelm Tamm* utnämns till underståthållare och i sin befattning efterträds af polismästare *G. R. Hårleman*, Malmö.

Den afgående polismästaren, *Wilhelm Tamm* är född år 1867, blef jur. kandidat 1891, andre polisintendent i Stockholm 1899, förste polisintendent 1903 och polismästare där 1908.

Stockholms nye polischef är född 1868, blef 1898 rådman, polismästare och notarius publicus i Eskilstuna samt 1904 polismästare i Malmö.

Sedan 1915 tjänstgör polismästare H. som inspektör vid gränsen till Finland, under hvilken i särskildt dessa tider krävande befattning han tillvunnit sig odeladt erkännande i lika hög grad af myndighet och allmänhet.

*

Till statssekreterare i finansdepartementet från och med den 1 mars utnämndes den 5 februari fil. licentiaten *Richard Sandler*.

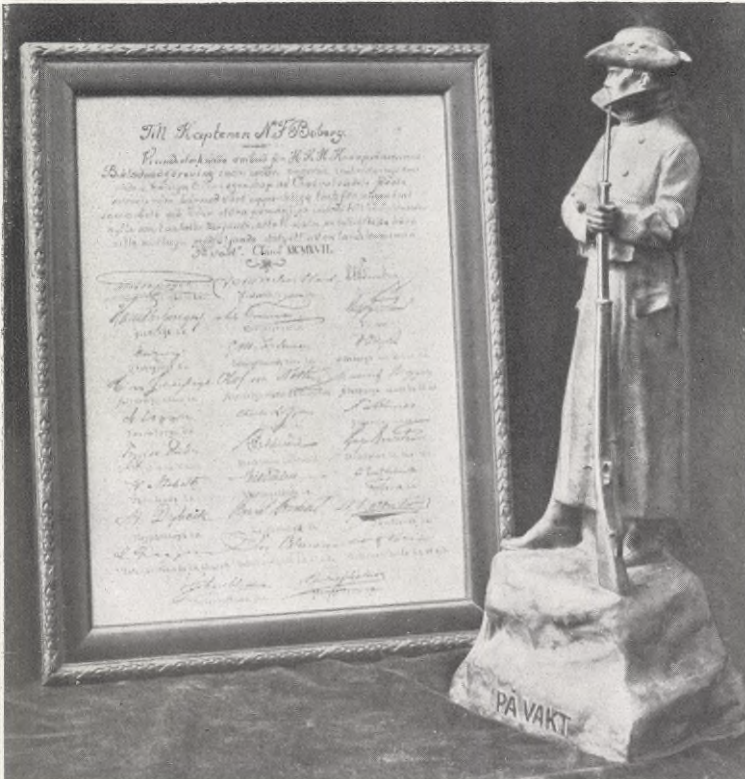
Född i Torsåker i Västernorrlands län 1881 har den nye statssekreteraren mellan åren 1909—17 tjänstgjort såsom lärare vid Brunnsviks folkhögskola och där efter varit redaktör för *Ny Tid* i Göteborg. Åren 1912—17 var hr S. såsom socialdemokratisk representant för Kopparbergs läns västra valkrets ledamot af Riksdagens andra kammare.

*

Till illustr. å sid. 312 o. 313.

Händelserna i Finland bli allt mera krigiska och för vårt Röda Kors har det blifvit en bjudande nödvändighet att lämna detsamma någon hjälp. Den 11 februari afgick sålunda från Stockholm de af svenska *Röda Korsets* förstärkta öfverstyrelse å ena sidan och statsrådet *Alexis Gripenberg* som representant för den lagliga finska regeringen å andra planerade ambulanserna att ställas till regeringstruppernas förfogande för vård af sårade och sjuka under finska inbördeskriget. Såväl konungen som regeringen ha uttalat sitt gillande af öfverstyrelsens beslut att låta ambulanserna afgå.

Hvardera ambulansen består af en chefläkare, tillika kirurg, hvilken för ena ambulansen blir doktor *Gustaf von Holst* i Stockholm och för andra doktor *Helge Camitz* från Malmö, samt två andra läkare, en översköterska, fem sköterskor, fyra sjukvårdare och en redogörare. För att ordna den af finska regeringen åtagna inkvarteringen för ambulansen har ifrågasvarande regering vidtalat grevinnan *Aina Mannerheim* i Stockholm, hvilken alltså i egenskap af husmoder medföljer dit öfver. De finska myndigheterna ha äfven förpliktat sig afleda ertorderig skydds-vakt till ambulansernas omedelbara skydd.

"P. VAKT". Hedersgåfva och hyllningsadress till kapten N. F. Boberg, Karlstad, vid afgång som sekreterare i Centralrådet för Kronprinsessans beklådnadsförening från 29 af föreningens ombud. Statyett af Alfred Ohlson.

Glädjen öfver Finlands erkännande som själfständig stat och dess upptagande som ett nytt led i de fria skandinaviska staternas krets har brådstörtadt förbytt i djup smärta öfver de pröfningar ödet fortfarande höll i beredskap för det land, som så länge med vårt eget delat ljuft och ledt. De långa och tunga åren af tsaristiskt förtryck och halfasiatiskt barbarregemente ha icke gått den finländska folksjälens förbi utan att efterlämna spår. Ett land lever icke utan påföljd i ett laglöshetens tillstånd år efter år, äfven om laglösheten är det påtvingad utifrån. Vill man rätt bedöma det nuvarande läget i Finland, måste man se det mot bakgrunden af den anarki, som sköt växt och frodades redan under den tid, då de våldsamma förrysningsförsöken satte landets lagliga inländska myndigheter ur funktion och befolkningens passiva motstånd mot de olagliga ryska blef det enda vapen, som återstod i kampen för det nationella själfbeståndet. Aktningen för myndigheter och öfverhet undergrädd, medan dessa hämtade stöd i makt och våld i stället för i lag och rätt, vardt icke återställt i folkets sinnen därmed att de författningsenliga yttre formerna återställdes. Den bolsjevikiska smittan ur det omedelbara östra grannskapet gjorde sitt till. Och så inträffade det, att den finländska frihetens sol redan omedelbart efter sin uppgång höljdes i detta den sociala revolutionens töcken hvilken förlänat den dess olycksbådande, hemskt mörkröda, af eld och blod pråglade färg.

Hård står nu striden mellan den lagliga ordningens rätt och den sociala revolutionens skräckvälde, mellan västerländsk europeisk kultur och öfver den östra gränsen ny inbrytande asiatiskt barbari. Det är onda dagar för de tusen sjöars land sådana det icke upplevat sedan det vilda klubbekrigets tider för tre århundraden sedan. Nyss i saknad af hvarje inländsk regering har det nu fått två. Det är en för mycket. I de båda regeringarne förkroppsligas brottningskampen, men härjande vältrar den fram öfver land och folk i former, som hvarken sky mord eller brand, och hotar att dränka den nyvunna friheten i blod och tårar.

I spetsen för den lagliga regering, hvilken som bäst är sysselsatt med att utverka äfven de återstående makternas erkännande åt den unga republiken, står presidenten Svinhufvud, utsedd till landets öfverhufvud af dess fritt valda landtdag. Kring denna regering sluta sig landets borgerliga partier, det svenska folkelementet så godt som utan undantag, de besuttna bönderna öfver lag, äfven de finsktalande, arbetarklassen i hvarje fall de tänkande. Å andra sidan står en regering af revolutionära socialisterna, hvilka främst bära namnen Manner och Sirola, män, hvilka äro besjälade af samma glödande revolutionära trosnit som de ryska "kamraterna" Lenin och Troitsky och liksom dessa blifvit bärare af det skräckvälde, hvilket den ryska revolutionen kunnat umbära lika litet som för hundra år sedan den franska, och i hvars hägn brottslingar och banditer bedriva sitt ödeläggande handverk. Det beror på generalen greve Mannerheim och hans frivilliga uppådd, om kultur eller barbari skola segra i denna kamp.

Med innerlig medkänsla och det varmaste deltagande följa vi svenskar på denna sidan Bottenhafvet våra finländska bröder i denna kamp. Och ur djupet af vårt hjärta uppsända vi bönen till den Högste: *Gud skydde och bevara Finland i denna tid af högsta nöd!*

Till bilder å sid. 312, 313.

Efter att varit borta en vecka anlände den svenska hjälpeexpeditionen vid half 3-tiden natten till den 8 februari åter till Stockholm, medförande ungefär 450 flyktingar, hufvudsakligen svenskar, så godt som alla från Hälsingfors hvarest de finska rödgardisternas skräckvälde synes ha koncentrerat sig. När flottiljen ankom till trakten af Mäntyluoto möttes den af en obehaglig öfverraskning i form af fyra granäter, som slog ned på isen framför dem och tydligen blifvit afskjutna från ett 4 km. inåt skogen på Räisö beläget batteri. Efter hvad man sedermera erfarit berodde beskjutningen ej, såsom man först ville göra troligt, på ett misstag, i det man skulle tagit vår svenska isbrytare för den finske förrymde isbrytaren Sampo utan på rent reoristöfvermod hos rödgardisterna. Härpå fick expeditionens medlemmar ännu ett exempel i Mäntyluotos hamn, där de måste bevittna mordet på en tulljänsteman, hvilken nyss förut varit ombord på flottiljen. När expeditionen efter ett par dystra men intressanta dagar i

finska hamnen åter klockan half sex onsdags morgon afgick till Sverige, medföljde bland dess passagerare bl. a. statsrådsinnan Gripenberg med dotter samt en af Rysslands folkkommissarie för utrikes ärenden, Troitsky utsänd delegation på fyra personer. En hel del tyska och österrikiska civilfångar, några serber, rumänier, greker och engelsmän hade äfven kunnat beredas plats för öfverresan.

Huruvida flottiljen kommer att förnya sin vågsamma expedition är ännu icke afgjordt.

T. v.: SIROLA, den finska revolutionsregeringens kommissarie för utrikes ärenden, som önskar komma i förbindelse med den svenska regeringen.

T. h.: WIIK, det af finska revolutionsregeringen utsedda sändebudet till svenska regeringen.

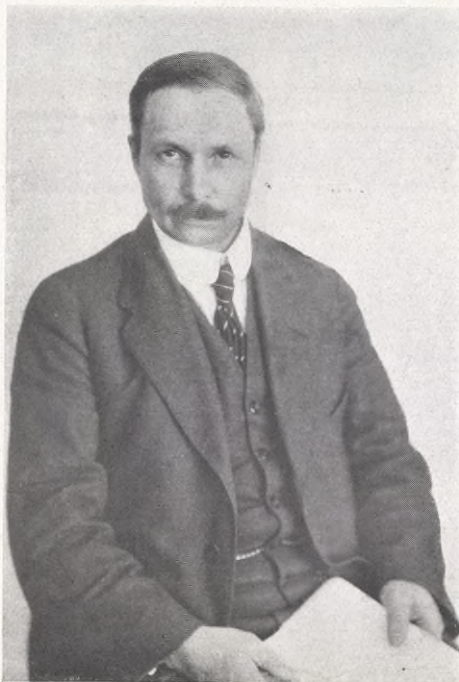

Foto. Malinström, Sthlm.

Kliche: Bengt Skjbergström.

Foto. Malinström, Sthlm.

Kliche: Bengt Skjbergström.

DEN SVENSKA EXPEDITIONEN TILL FINLAND FÖR HEMFÖRANDE AF SVENSKAR.

Öfverst: EXPEDITIONEN PÅ VÄG TILL MÄNTYLUOTO. — Fotos. S. Bergh, Stockholm.

Nederst: DE SVENSKA AMBULANSERNA TILL FINLAND. Chefläkarne för de två ambulanserna, d:r G. von Holst (t. v.) och d:r H. Camitz. I mitten grevinnan AINA MANNERHEIM som förestår inkvarteringen å finska regeringens vägnar.

Mellerst: DEN FINSKA DANSKONSTNÄRINNAN MAGGIE GRIPENBERG (jämte Onni Gabriel) hvilken med succés uppträdde å Auditoriefästen. Se sid. 320.

Öfverst: REPRESENTANTER FÖR RÖDA GARDET ANLÄNDA ÖFVER ISEN TILL DEN SVENSKA EXPEDITIONEN UTANFÖR MÄNTYLUOTO.

Nederst: DEN SVENSKA EXPEDITIONENS ÅTERKOMST. ÅNGARNE HEIMDALL (FRÄMST) OCH VINETA ANKOMMA TILL STOCKHOLM med omkring 450 passagerare. Foto, Malmström Stockholm.

Forts. fr. sid 307.

intet att skaffa med välgörenhetsobjekt. Men när Jan Boreus en dag i välsittande smoking och glänsande skjortbröst (där knapparna voro äkta briljanter, en tacksamhetsgåfva af en lyckligt opererad patient) trädde in i salongen, gjorde Görel den skillnaden på honom och andra nyintroducerade gäster, att hon strax intresserad inledde en konversation om hans "lifskall", hans långa studieresa, hans redan renomméerade kur mot nervbelastning.

Middagar med dans, slädpartier, supéer och till och med ett lysande societetsbröllop utfyllde de julveckor han var sin välgörarens gäst, och han märkte med ett slags grund och oreflekterad tillfredsställelse, att de alla räknade med honom som en familjemedlem; närmast ett fynd, hvilket på ett synnerligen angenämt sätt mutats i dagen.

Djup och stark kärlek kräfdes icke för att två individer med Görels och hans kvalifikationer, skulle kunna taga upp lifsfrågan gemensamt. Hon skulle villigt representera i hans komfortabla hem, hvilket med åren skulle bli en vetenskapens vallfartsort. Hon skulle också plikttröget och utan motvilja föda honom de två, tre barn, hvilka garerade hans namn mot glömskan några decennier framåt.

Samma dag han till baronen afbördade sig det mesta af sin skuld, frågade han Görel, om hon ville bli hans hustru. Hennes svar kom utan betänkanke, och hennes föräldrar välsignade "de unga" med gammaldags ceremoniös värdighet.

Hans fästmansgåfva var ett tvåradigt band af utsökta äkta pärlor. Också det hade han själf en gång erhållit af en gammal, botterrik dam, hvilken förälskat sig i sin unge läkare och bedt honom välja bland alla sina familjesmycken ett souvenir af den tid han värdat henne.

Endast ett par år förut skulle det pärlbandet för honom representerat en möjlighet till förbättrad ekonomi och ingenting annat, men nu lade han det i sin låsta skrifbordslåda som en amulett, hvilken skulle draga lyckan till honom. Var det lyckan han vunnit? För hvarje nytt besök han gjorde hos baronens, blef han allt osäkrare, allt mera främmande inför den kvinna han skulle kalla sin hustru.

Hon var för honom den charmanta världsdamen i en toalett, hvilken hvarje dag tillät henne bära det skimrande pärlbandet kring en hvit crèmebehandlad hals. Han mindes, när han som liten barfotalasse vandrat upp till herrgården i något ärende från stackars sjuka mor — far hade då redan supit ihjäl sig — och fick se en skymt af friherrinnan; också hon hade haft äkta pärlor kring en ungdomlig, hvit hals, också hon hade lett mot tillvaron med uppskattande af dess behag, alltid mjukt och behärskad och lidelsefritt.

Moderns omdöme gick moderniseradt igen hos dottern och gjorde af henne i sin tur en kulturprodukt, elegant, intellektuellt uppodlad och medveten om att ingenting lågt eller farligt kunde tillåtas henne.

Sista kvällen Jan varit på Brosjö hade fjädern i låset på pärlhalsbandet gått sönder, och smycket gled ned i Görels knä. Där det låg på hennes mörkblå sammetsklädning som på ett flatterande hyende, hade Jan betraktat det och slutligen frågat:

— Tänker du inte ibland på, Görel, att det är jag, som kunnat ge dig detta smycke.

— Nej, svarade hon genast, jag ser aldrig tillbaka på den väg du gått, den är inte *vår*, inte ens *din* färdeled mera. Vet du, hvad jag just nu tänker?

Han hade ej mödat sig med gissning. Han fick ändå veta, att hon önskade ett armband i stil med halsbandet, och eftersom han ju skulle till Stockholm på en läkarekongress, lofvade han att skaffa armband.

Etuiet med halsbandet låg i hans innerficka, och tanksprid, närmast för att ha något att fingra på, tog

han fram det, men denna simpla belysning passade ej pärlorna. Matta och sofvande gled de mellan hans händer och ville ej egga hans fantasi med drömsyner.

Plötsligt prasslade något till i en vrå af väntsalen, ett försiktigt och lurande ljud. När han såg dit, blef allt tyst igen, och det föreföll som ett klädbylte trängts in i hörnet, skamset öfver att inkräkta på det alltför rikliga utrymmet i en andra klass väntsal.

Jan drog ånyo halsbandet fram och åter mellan fingrarna för att locka lif i klädbyltet. Han var ensam härinne med detta och erfor en viss nyiikenhet inför hvad som dolde sig — ville dölja sig därborta.

Naturligtvis var det en kvinna, det såg han på klädhögen, och när hon hörde rasslandet af pärlorna, kunde hon inte motstå frestelsen att se upp. Troligen en ung kvinna, efter smyckinstinkten var så vaken.

Ånyo prasslade det af styfva och otympliga plagg, men nu såg inte Jan dit. Han låtsades domna bort, öfvervåldigad af sömn, och snart tassade steg öfver golvet, skygga och listiga steg utan rytm. Hon stannade helt nära hans stol, och den sammansatta lukten, som följer med öfverbegagnade kläder, hvilka höra hemma i fattiga kyffen, slog emot honom. Den lukten var han själf uppfostrad med intill sitt tolfte år, och barndomsminnena flockades inom honom som ruggiga, bortdrifna fåglar. Otaliga gånger hade han schasat undan dem, men de kommo tillbaka, alltid tillbaka med hesa och hungriga skrin. Hade han kunnat anförtro dem åt någon, skulle deras oro stillats. Det var den stora, ödsliga heden inom honom de aldrig kunde nå öfver.

Ju friare, mäktigare, mera oberoende han blef, desto mörkare föreföll minnenas hed i hans sinne, den skar af vägen mellan förr och nu, och han stod kvar med sitt innersta väsen hos det förgångna.

Nattvakten hade endast lämnat ett gasbloss uppskrufvad, och det måste vara skarpa ögon, som kunde se vid det, ögon, som spejät svultna och roflystna ut i lifvet. Hon, som gled allt närmare hade sådana ögon, stora, heta, glupskt begärande och ändå skyggt slutna och tunga af förödmjukelsens bitterhet. Hennes ansikte var så smalt och färglost, att det såg ut som en irrande hvit fläck mot bakgrunden af mörker.

Vore hon säker på att jag sof, blefve hon kanske tjuv, tänkte Jan med sympatisk förståelse för det dräggens barn, han af en slump sammanförts med. Naturligtvis hade hon på tredje klass biljet smugit sig in i andra klass väntsal. Möjligen skulle hon till samma stad som han och redan i morgon börja en eller annan strid för en hård brödkant.

Alltjämt höll han hufvudet sänkt öfver smycket, och en tankegång, som endast kunde födas hos en paria fick makt med honom. Hon där har mera rättighet till pärlorna än du. För dig betyda de endast en lättköpt lyx, som du skrytsamt visar världen genom en kvinna, du af intuitiv klokhed och uppkomlingens tillfredsställda högfärd tar till din hustru. Hon där, som troligen både frusit och svultit och som kanske är ensam och utblottad, skulle för åttondelen af halsbandets värde förmå resa sig ur armodets smuts och bli människa, skapa sig ett öde, hvilket ej grofva fötter sparkade undan. Hon är ung, sjutton, aderton år. Minns du dig själf vid den åldern? En brinnande sticka som ville tända en värld, och som slocknade i draget från ett otätt vindfönster.

Om du då haft pärlor? Om du haft en kind att lägga din emot, en hand att trycka; en annan längtan än äregirighetens tveeggade att lyfta öfver dagens tunga!

Hastigt såg han upp. Hon hade kommit honom så nära, att han förnam hennes osunda andedräkt, men nu ryggade hon skrämmd tillbaka, och den barnsliga rösten skälde strykrädd, när hon mumlade:

— Ursäkta snälla herrn, jag ville bara veta, hur mycket klockan är.

— Half tre strax.

"Herrn", hvad det lät almosebegärande, fattigt! Jan stoppade in etuiet med sin fästmörs smycke och började gå fram och åter. Flickan hade krupit in i sitt hörn igen som ett lifflöst ting. Men hvar gång doktorn passerade hennes plats flögo barndomsminnenas fåglar upp. Hennes lumpor hetsade dem till flykt. Glömd var däremot den slottlika herrgården, där Görel sof lugnt i en hvit, ren bädd, själf hvit som en solbelyst, slättrappad mur.

Han kunde icke låta bli att tala vid flickan i vrån; han ville höra denna beslöjade, ansträngde och svaga stämman på nytt. Hon skulle berätta honom något om sitt lif, hvad som helst; det mesta skulle han känna igen från sina pojkår, och fastän han, herrn i sälbisampelsen icke kunde svara: — Ja, jag vet, hur det känns, jag vet det alltsammans, skulle det ändå låta att möta en jämlike till det ungdomsförödda han aldrig finge yppa, men som trängt sig fram likt ångestens kallsvett, medan han tvang sig till korrekt, socialt välställd lycka.

Han fick veta, att hon var föräldralös, och att hon hette Nanna Eriksson. Redan i morgon skulle hon börja på fabrik. Egentligen hade hon haft lust att göra blommor, men det var ingen förtjänst på det. Sjuklig var hon nog, mest alltid trött, men det var inte värdt att tänka på det. — Man skall ju leva. Det lät som en vädjan, och doktorn sade — Ja. Hon var inte mycket språksam och inte alls intressant, men det fanns något i hennes ögon och kring de mlssfärgade läpparna, som rörde Jan, därför att det uttrycket förstod han. Både blicken och munnen bådo om litet vänlighet, litet värme att tina upp vid, men ord hade hon icke för sin skygga åtrå efter smekningar. Hon visste knappt, att hon behöfde ömhet, ty hon hade aldrig fått sådan; hon bad stumt och

instinktivt ur sitt innersta väsen och kröp samtidigt ihop som rädd för slag.

Jan ångrade, att han trots henne istånd att stjåla pärlorna. Endast af kvinnlig lystnad hade hon dragits till dem, och om han i denna stund lade dem i hennes hand, skulle hon kanske brista ut i skräm och olycklig gråt. Pärlor var bara att se på för henne.

Hon talade om, att hon hade så underliga anfall. Bäst det var, kunde armar och händer bli aldeles styfva, och kroppen skakade. Hon hade ingen makt öfver sina lemmar. Höll hon något i handen, föll det ur den.

— Det är nervöst, sade Jan, och han gaf henne sin adress och bad henne komma snart. Han ville om möjligt hjälpa henne.

Nanna tackade slött. Nu kände hon sig frisk, och då tänkte hon inte längre. Hvarför skulle hon tänka framåt, men när tåget kom, och de skildes, förnyade Jan sin uppmaning.

Bekvämt tillbakalutad i sin kupé bland tidningsläsande och rökande herrar, tänkte han fortfarande på Nanna i stället för på Görel. Hon, den lilla fabriksflickan, som han mött af en slump, skulle genast hitta i hans förflutna, om han öppnade den stängda dörren dit. Och hon skulle kunna säga "Din stackare" utan något förödmjukande i tontallet, snarare med ett barns flyktiga, men ömma deltagande.

Dagarna gingo, veckorna likaså, och Jan upptogs instansivt af sitt arbete, sina framgångar. I Stock-

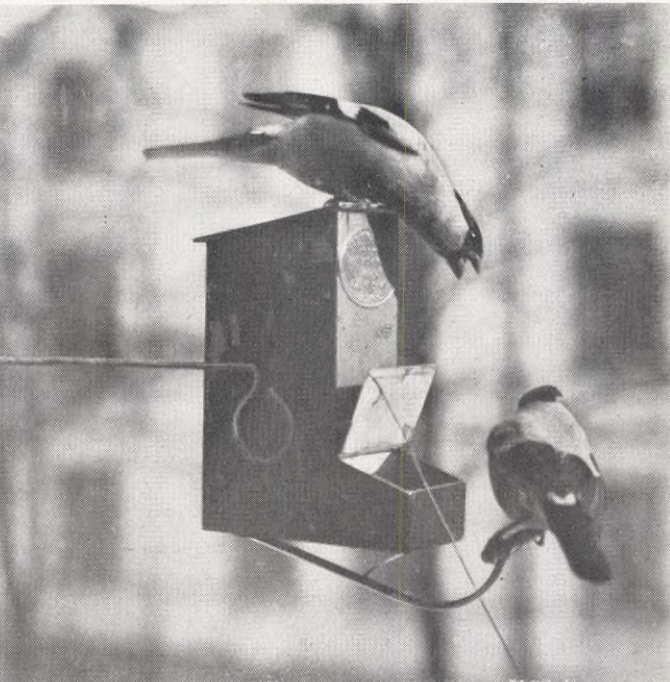
Forls. å sid. 319.

Från en plats i North Rhodesia, Centralafrika, insänder en svensk läsare af H. 8. D. nedanstående mera ovanliga snapshot. Platsen är belägen ett tiotal grader söder om ekvatorn, där den oerhörda värmen tvingar till skydd under läsning o. d. Här har man begagnat sig af en mask af trä, sådan som infödingarne använda vid sina stora dansfester.

—Anatörfotografier.

H. 8 D. I N. RHODESIA. Tillföije den oerhörda värmen måste vid läsning ansiktet skyddas af en mask — här en inhemsk "dansmask" af trä.

Klipes Kem. A.-B. 1909. Nittiofemte, Sidan 171.

EN DOMHERRE KAN OCKSÅ SÄGA SIN MENING OM LIFSMEDELSFÖRDELNINGEN.

Scen vid en fågelautomat i Örebro.

LAPPARNES RIKSMÖTE.

T. v.: WILHELMINA—ÅSELE LAPPFÖRENINGENS ORDF. (sit-tande), A. WILKS (lappmötes vice ordf.) OCH LEDAMÖTER, fr. v. KRISTINA STINNERHOLM, L. JANSSON o. L. WILKS.

Från den 5-9 februari har i Sveriges midtstad, Östersund, pågått en s. k. lappriksdag, hvar till samlats svenska såväl skogs- och fjälllappar som inbjudna lappar äfven från norska lappmarken.

Motivet till denna den första lappriksdag, som äger rum på svensk jord, och hvar till initiativet tagits af Wilhelmina—Åsele lappförening samt af lappföreningens framstående ledare ordföranden A. Wilks och jur. kand. Torkel Tomasson, är den vaknande lappländska befolkningens önskan att få vissa sina förhållanden bättre ordnade.

Som bekant förelades 1917 års riksdags motioner i syfte att åstadkomma vissa omarbetingar af lapplagen, men stannade hela frågan vid kamrarnas olika beslut. Lapparna ha nu genom denna "riksdag" tagit saken i egna händer.

De frågor som kommit upp till behandling äro framför allt *byrågan*, som atser ändring af lagarna rörande byrådningsförhållanden m. m. Vidare har mötet behandlat *skolfrågan*, hvarvid man särskildt riktat sig mot den nya lappskolereformen med de ambulerande nomadskolorna, hvilka möts af en stark opinion bland lapparna, och i sin otillständighet visat dessa nödvändigheten af en annan och efter förhållandena bättre lämpad skolordning.

Slutligen ha många omständigheter på sista tiden bidragit att tvungat dem att genom sammanlutning och organisation höja kulturivån och deras intressen till det land de tillhöra. Riksdagens tredje och sista stora fråga blif äfven *organisationsfrågan*.

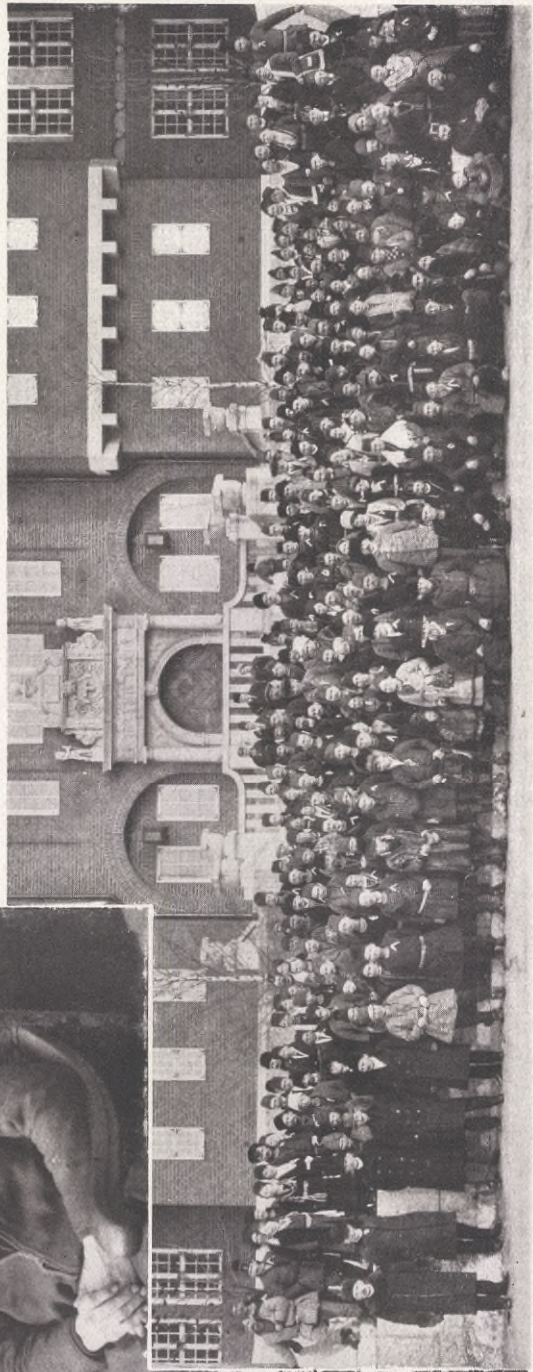
Det högtidliga och i vårt lands annaler enastående mötet bevisades bl. a. af landshödingen J. Widen, borgm. Carl Lindhagen, general Gustaf Ugge samt disponent Hj. Lundbohm, den bekante mecenaten, som intresseradt understödt den mycket uppmärksammade lapske skriftställaren Johan Tuuri.

T. TOMASSON. Jur. kand. Mötesstyrelsens sekreterare.

Foto. Jansson, Östersund.

GRUPPBILD AF DELTAGARE.

Foto. Strandbäck, Östersund.

T. A. WILLIAMSON.
F. d. Kapten. — Malmö.
80 år 5 Febr.*

M. PAULSEN.
F. d. Stationsinspektör. — Char-
lottenberg. — 70 år 14 Febr.*

P. SKÖGBERG.
Kamrerare. — Stockholm.
60 år 6 Febr.*

C. L. JACOBY.
Direktör. — Stockholm.
50 år 7 Febr.*

K. A. S. S. ÅKERHIELM.
Frih. Kabinettskammarherre.
— Halmstad. — 75 år 9 Febr.*

J. E. DAHLIN.
F. d. Marinöfverkommissarie.
— Stockholm. — 70 år 5 Febr.*

D. HEDENGREN.
Generalmajor. — Stockholm.
60 år 12 Febr.*

H. H. K. ERICSON.
Kommandör. Förutu. Ståråd.
— Stockholm. — 50 år 16 Febr.*

J. M. AMBROSIUS.
F. d. Folkskoleinspektör. —
Göteborg. — 75 år 8 Febr.*

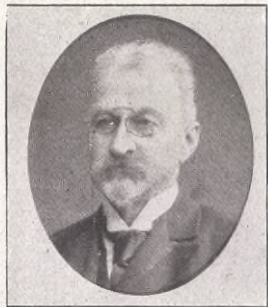
E. SVENSON.
Borgmästare. — Varberg.
65 år 12 Febr.*

S. BERGH.
Förste Aktuarie. — Stockholm.
60 år 13 Febr.*

E. WARMARK.
Länsassessor. — Göteborg.
50 år 8 Febr.*

F. O. ÅBERG.
Öfverläkare. — Göteborg.
70 år 4 Febr.*

N. KULNEFF.
E. Provinsläkare — Eslöf.
60 år 18 Febr.*

S. N. HOLMBLAD.
Andre stadsläkare. — Sunds-
vall. 50 år 2 Febr.*

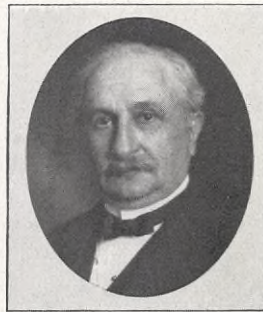

K. M. SUNDQVIST.
Prakt. Läkare. — Göteborg.
50 år 10 Febr.*

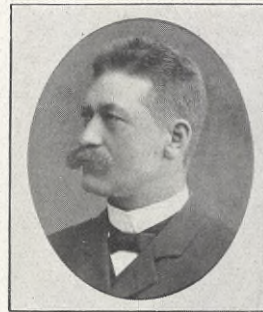
* Data å nästa sida.

C. G. WESTERGREN †.
F. d. Vinhandl. F. d. Stadsfullm.
— Norrköping. — F. 37. † 23 Jan.

C. O. BLIXÉN †.
F. d. Protokollsekr. — Stock-
holm. F. 44. † 5 Febr.

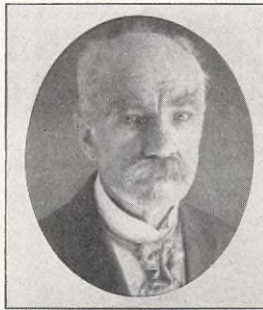
A. A. BJÖRKMANSON †.
F. d. Stationsinspektör. Skogs-
torp. — F. 51. † 11 Jan.

N. E. FRYKHOLM †.
Konsul. — Stockholm.
F. 63. † 3 Febr.*

H. B. BERNDES †.
F. d. Major. — Skara.
F. 38. † 23 Jan.

S. A. RYDQVIST †.
Grosshandlande. — Lidköping.
F. 39. † 27 Jan.*

H. V. KINDBLOM †.
Provinsialläkare. — Lund.
F. 63. † 1 Febr.*

T. ANKER †.
Grosshandlande. — Göteborg.
F. 74. † 1 Febr.*

* Data här nedan.

ARCHIBALD WILLIAMSON. Ulfjtn. v. Elfsb. reg. 58, kapt. 78, res. 90—98. På sin tid egend-egare i Halland, styr-led. i länets landtr.-skola o. led. af dess landsting under ett tjugotal år. Led. af Riksd. A. K. 91—93.
MARTIN PAULSEN. F. i Norge, teleg. o. bilj. v. Norges statsban. 63 e. o. teleg. v. Sv. statsban. 68, ord. 71, stat.-sekr. 72, stat.-insp. v. Florida 82, v. Charlottenberg 97—13. På sin tid led. af bevilln. o. tax-nmd, sedan 12 led. af styr. f. Värml. e. banks afd.-kontor i Charlottenberg.
PERCIVAL SKOGBERG. Efter all. stud.-ex. anst. å kontor i Stock-
holm; v. Tanto a.-b. 80, samt efter dettas uppgång i Sv. sockerfabr. a.-b. kamrer v. Tantokontoret. Styr.-led. i a.-b. Gotl. banks afd.-kontor, led. af 4 distr. tax-nmd. Revisor i Centralfören. f. Idrott. främj.; var jemväl revisor vid Olymp. spelen; skattmäst. i Stockh. simsällsk. o. styr.-led. i Sv. Ifråddn.-sällsk.

CARL JACOB. Inträdd efter prakt. yrkesstudier utomlands i den af fadern 60 grund. fabr.-firman G. L. J. f. kirurg. instrument; inneh. firman sedan 1900; efter ombild. t. a.-b. 14 dess verkst. dir.

AXEL ÅKERHELM. Ulfjtn. v. Jönk. reg. 62, adjut. h. Konungen 90, major v. Söderm. reg. 93, major o. ch. f. Hall. bat. 96, öfv.-lftn. v. S. Skån. inf.-reg. 98—99, v. Jönk. reg. 99, i res. 1900—02, öfverste i an. 02. Kabi-
nettskammarherre 1900. Led. af styr. o. verkst. dir. f. Halmst.—Nässjö järn. a.-b. o. Västra centralbanans a.-b.

EFRAIM DAHLIN. Stud. 68, jur. utr. kand. 75, hfd. 77, aud. v. Värml. reg. o. länsnot. i Värml. län; amiralitetsråd o. chef f. Marinförvalt. civ. 174. 86, tf. marinöfverintend. o. ch. f. marinintend.-kären 03—09, marin-
öfverkommissarie 09—15. På sin tid sekr. i Värml. läns landsting o. hos Karlstads stadsfullm., sekr. i lapplagutsk. 86, led. af drätselkamm. i Karl-
stad. Ord. i styr. f. Djursholms a.-b. Led. af styr. f. Sofiahemmet ordf. i styr. f. Allm. hyp.-kassan f. Sv. städer, f. liföfverskr. a.-b. Oden, Sv. sällsk. f. nykterhet o. folkupptöstran; styr.-led. i Sv. diakonanst., Sigtunastift.

DAVID HEDENGREN. Ulfjtn. v. Sv. art.-reg. 76, art.-stabsoff. 86, mil.-
attaché 95, i Petrograd 1900, major v. Gen.-stab. 01, öfv.-lftn. v. Norrl. art.-
reg. o. fälttygmäst. 03, tf. chef f. Sv. art.-reg. 05, tf. chef f. Små. art.-reg. 06, öfverste o. chef f. sistn. reg. 08, generalmajor samt generalfälttyg-
mäst. o. inspektör i Art. 15. Led. af Krigsvet.-akad.

HANS ERICSON. Ulfjtn. v. Flott. 89, kommand.-kapt. 2 gr. 11, af 1 gr 15, kommandör 17. Tig. v. Marinförvalt. 98—04, adjut. v. inspekt. af Flott. öfn. E. sjöess stab 04—09, adjut. h. Konungen 10, öfveradjut. 17, i Marinförvalt. 09—14, chef f. Marinförv. art.-afd. sedan 14. Led. af sjökrigs-
mat.-komm. 07—09, flottstads. komm. 08, komm. ang. sjömanskårens organ. s. å, sekr. i parlam. försvarskomm. 07—10, led. af kustförsvarskomm. 14, lotsverks. löne-regl. 15. Statsråd o. chef f. Sjöförsv. dep. 17. Led. af Krigs-
vet.-akad. o. Örlöngm.-sällsk. Led. af Riksd. F. K. sedan 12, led. af stats-
utsk. Intr. efter afsk. fr. Flott. som förste verkst. dir. f. Stockholms rederi a.-b. Svea. Biografi o. hellsid.-portr. årg. XVI: 32.

JOHAN AMBROSIUS. Stud. 60, fil. dr. 68, adj. v. Lunds semin. 69, folk-
skoleinsp. inom Lunds stift 74—81, inspektör v. Göteborgs stads folk-
skolor 81—08, inlade under denna sin verksamhet synnerligen stor för-
tjenst om undervisningsväsendet inom o. utom det fält som närmast lag
honom före.

EMIL SVENSON. Stud. 73, hofr.-ex. 76, v. hfd. 79, rådman i Varberg 85,
borgmästare där sedan 94. Tillsyn.-man v. kronohäktet sedan sistn. år.

SEVERIN BERGH. Stud. 77, fil. dr. 82, e. o. tj.-man i Rikskivet s. å, förste aktuarie där sedan 99. Led. af K. Samf. f. utg. af handskr. röv. Skand. hist. 87, dess sekr. sedan 03. Styr.-led. i Sällsk. f. folkunderv. be-
främjande 91, dess sekr. 91—14; i Lyceum f. II. 97, ordf. sedan 08. Lär. i
Beskowiska skolan 84—86, i Lyceum f. II. 83—11.

ELOF WARMARK. Stud. 88, hofr.-ex. 90, anst. v. landstat. i Göteborg o. Boh.-län. 91, länsbokh. 06, länsassess. 17. Sedan 09 ordf. i tax.-nmd. sedan s. å. tillsyn.-man ö. fondstämpelförsäljn., sedan 11 omb.-man v. läns-
sparb.

FRANS ÅEERG. Stud. 68, med. lic. 76, prakt. läk. i Göteborg sedan 81, stadsdistr.-läk. der 83, öfverläk. v. Göteborg allm. försörjn.-inr. s. å. Led. af dir. i Göteborg. hosp. sedan 06.

NILS KULNEFF. Stud. 79, med. lic. 86, med. dir. 91, distr.-läk. i Eslöfs distr. 86—91, e. prov.-läk. der sedan 91. Medic. förf. Läk. v. Stat. o. O. Skånes jernv. Stadsfullm. v. ordf., ordf. i styr. f. H. samskolan, f. mod. valmansförb., f. föreläs.-fören., f. Skån.—Eslöfs tidn.; led. af pens.-nmd., led. af styr. f. a.-b. Åkermans gjut. o. mek. verkst.

SIMEON HOLMBLAD. Stud. 87, med. lic. 98, prakt. läk. i Sundsvall sedan 99; andre stadsläk. der sedan 08, jernv. läk. sedan 09, läk. v. sinnes-
sjukh. sedan 16. Led. af helsovnm. 07, dess v. ordf. sedan 09.

MAGNUS RYDQVIST. Stud. 86, med. lic. 99, aman. v. Seraf.-las. 98—
1900, prakt. läkare i Helsingborg 02—06, i Göteborg sedan 07. Förstånd. f. Allm. o. Sahlgrenska sjukh. ögonafd. sedan 10.

OSKAR BLIXÉN †. Stud. 62, hofr.-ex. 66, v. hfd. 71, sekr. i öfverstyr. f. Stockh. stads folk-
skolor 77, protokollsekr. i Just. rev. exp. 85—09.

NILS FRYKHOLM †. Efter afg. fr. Örebro tekn. skola anst. i maskinaffär i Stockholm; under ett 20-tal år—17 repres. f. Nationalkassaregistr.-appara-
ten. Schweizisk konsul sedan 10.

AUGUST RYDQVIST †. Inneh. sedan 74 firman Aug. R. i Lidköping. På sin tid led. af drätselkamm. hufvudman i sparb. o. led. af fattigv.-styr. samt tillh. stad. skarpskyttekar.

HENRIK KINDBLOM †. Stud. 82, med. lic. 93, e. prov. läk. i Ryds distr. 85—12, prov. läk. i Vrigstads distr. 13, transp. t. Lund 15. Badläk. v. Ryds brunns- och badanst. 93—11, i Vrigstad 13—15; på sin tid styr.-led. i dessa badbolag; styr.-led. i Sydvestra Skånes sjuktransp. o. räddn.-sällsk. i Lund.

THOR ANKER †. Efter afg. fr. Göteborg. hand. inst. anst. å kontor; etabl. egen firma i Göteborg. 97. Egnade ett högt skattadt arbete åt föreningen Mjölkdroppen, hvars kassa-förvalt. han var, och åt Barnens Dag, för hvilken framgång han under de senare åren inlagt stor förtjenst.

F. I. REGNÉR †.
Handlande. — Stockholm.
Omkom genom olyckshändelse under issegling å Värtan den 3 febr.

Forts. fr. sid. 314.

GENERAL LUDENDORFF I SITT ARBETSNUM I STORA HÖGKVARTERET. Efter en nytagen fotografi.

VÄRLDSKRIGET.

Såsom redan i senaste öfversikten nämndes ha de bolschevikiska vindarne förorsakat oro äfven i Tyskland och haft till följd en massträjk som omfattat 180,000 personer eller omkring fjärdedelen af Berlins samtliga industriarbetare. Genom utomordentliga motåtgärder — såsom bl. a. de större fabrikenas militarisering, bestämmelse om att de värnpliktige bland de sträjkande, som icke återvände till arbetet, skulle inkallas till tjänstgöring under fanorna samt fängelsestraff ända upp till 1 år för sträjkledare, har lugnet småningom återställts. Redan ha öfver 100,000 arbetare återvändit till arbetsplatserna, och de återstående väntas följa deras exempel.

Rörande förhandlingarna i *Brest-Litowsk* har ingått det öfverraskande och utomordentligt betydelsefulla meddelandet, att fred mellan centralmakterna och Ukraina är sluten och att fredsfördraget har under-tecknats den 9 februari kl. 2 på morgonen.

Som bekant ha bolschevikerna i det längsta vägrat erkänna den af den fria staten Ukrainas rada utsedda fredsdelegationen, hvilken inledde separata och för bolschevikerna misshagliga direkta fredsunderhandlingar med Tyskland. Ryska regeringen utsåg därför en andra ukrainsk fredsrepresentation, hvars giltighet hvarken radan eller de förbundna i sin tur velat erkänna och som gifvit upphör till en ny lång tvist, hvilken resulterat i den gamla representationens och därmed separatfredens seger.

Medan sålunda en väsentligt ljusning inträffat i fredens högkvarter har *ententens stora beramade krigsråd i Paris—Versailles* än en gång tillbakavisat möjligheten af en oblodig uppgörelse och under vägran att ingå på Czernins och Hertlings fredsprogram beslutat krigets fortsättande med ökad energi.

Han hade han blifvit firad både af kolleger och andra. Det var tydligt, att hufvudstaden önskade fånga honom, och det passade väl också Görel bäst att vistas där.

De skrefvo ej ofta till hvarandra, men när det skedde, upptogs mest halfva brevet af möbelstilar, rumsdekorationer och liknande. En gång hade Jan skrivit: "Du skall ju skapa hemmet", men sedan satt han och stirrade oförstående på de orden. Icke var det ett hem, de skulle bygga, ett hem!

Han ref sönder brevet.

Dagen därpå återsåg han Nanna Eriksson på lasarettets allmänna sal. Hon hade icke stått ut med fabriksarbetet. Det såg icke heller ut, som om hon skulle orka lefva.

Det tunna, redan slitna ansiktet smög sig in i kudden som i en sval och vänlig famn. Hon blef så liten och hjälplös, ingenting att prassa upp emot vinden, ingenting för tillvaron att bolla med, bara ett trött barnahjärta, som behöfde ro.

Men ändå ägnade Jan sig mycket åt denna lilla patient. Han utredde icke ens för sig själf, hvarför hon kommit hans egen personlighet så nära, och den ömhet, som genomilade honom, när han lutade sig ned öfver hennes bädd, gaf han intet namn. Han endast kände, att den gjorde honom rikare. Denna lilla fattiga flicka hade han längtat efter som en vilsegången efter väg, men när hon kom, var hon icke väg längre.

Han kunde stryka henne öfver det lena ljusa håret och försöka skämta. Men då såg hon ängsligt oförstående på honom, och med en stickande förnimmelse mindes han, att det kräfts flera goda år, innan han lärt sig att skämta. Det hörde icke till honom som en medfödd gåfva.

Han hade börjat med att säga "ni" till Nanna, men alltsom den tärande sjukdomen fortskred, och han fick intrycket af att hålla ett barn af sitt eget väsen i sina armar, kallade han henne "du" och "lilla Nanna".

Det glädde honom, att hon aldrig tyngdes af grubbel öfver lifvets mening. Hon undrade aldrig öfver, hvarför hon kommit till, eller hvarför hon just nu skulle dö, när hon kunnat få gå framåt hand i hand med någon.

Jan fruktade det ögonblick, då Nanna skulle sluta ögonen för alltid. Han ville ej mista denna första starka, djupa känsla han erfarit, icke få ett dödt minne till.

— Lilla Nanna, hviskade han en kväll, du får försöka att bli frisk för min skull.

— Kan doktorn göra mig frisk då?

Han visste, att han *icke* kunde det. Bubblan måste brista, och verklighetens kalla klarhet ånyo omge honom. Han höll Nannas hand under det korta dödsarbetet, och gick sedan de återstående timmarna af natten rastlöst fram och åter i sitt arbetsrum.

Om hon fått lefva, skulle han ha tagit henne intill sig, brutit med Görel blifvit så lycklig, att han förmått göra andra lyckliga. Hon, den lilla fattiga flickan, hade makten att väcka hans hjärta; kanske därför att de i barndomen trampat samma törnestigar.

Men nu var allt det förintadt, som skulle blifvit lefvande lif. Trött satte han sig vid skrifbordet; där låg ett öppet brev från Görel. Blicken gled frånvarande öfver raderna:

"Också i går på middagen hos Rønges, beundrades ditt charmanta armband. Tack min vän, för att du valde så utsökt! Jag vet intet garnityr, som passar mig bättre än äkta pärlor — —"

EN NY VACKER PORTRÄTTBILD AF DEN POPULÄRA DANSKONSTNÄRINNAN FRÖKEN RONNY JOHANSON. — (Foto. Uno Falkengren, Sthlm.)

Vinterns många fester för välgörande ändamål ha kulminerat i de tre stora festföreställningarna på Auditorium med början den 4 febr. Biljetterna till föreställningarna hade för fabelaktiga pris auktionerats ut långt i förväg, och den publik, bland hvilken först och främst märktes konungen och medlemmar af kungliga familjen, som samlades i Auditorium, utgjordes också af hela det notabla och förnämliga Stockholm. Som hufvudnummer på programmet stod upptaget Suppes mästerverk "Den sköna Galathea" och till besättning af dess hufvudroller hade uppbådats sådana förmågor som madame Charles Cahier, Pia Ravenna, Alexander Kirchner och Karl Edler von Zeska från Burgtheater i Wien. Under sådana omständigheter fick den gamla operetten ett glänsande framförande och mottogs också, liksom öfriga nummer, dans af Ronny Johanson och Maggie Gripenberg, uppläsning af Anders de Wahl m. m. med stormande bifall.

De tre föreställningarna, som gifvits till förmån för, den första för Svenska Röda korset, den andra för nödlidande i Finland och den tredje för Centralmakternas Röda kors, ha säkerligen gifvit betydande tillskott till de erforderliga ändamålen.

Foto. Wolfenstein, Sthlm.

VÄLGÖRENHETSFORESTÄLLNINGARNE PÅ AUDITORIUM.

Suppes operett "DEN SKÖNA GALATHEA" med (fr. v. å bilden) fru Cahier, herrar Kirchner och Edler von Zeska samt fröken Pia Ravenna i hufvudrollerna.

INNEHÅLL: Direktör Axel Eliasson (biografi och helsidesporträtt). — 100-årsminnet af Bernadotteska ättens tronbestigning. — Georg v. Rosen. — Svensk Röda Kors-expedition till Finland. — Lappsriksdagen. — Bilder till dagskrönikan. — Världskriget. — Veckans porträttgalleri. — "Doktorn". Ber. af Kuylenstierna-Wenster.

Ejtertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utom angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.

För Berättelser och Historietter gäller ovlkortligt förbud.